

Ясауи университеті

ШЫНДЫҚҚА АПАРАТЫН БІРДЕН-БІР ЖОЛ – ҒЫЛЫМ ЖОЛЫ

a.yassau@mail.ru университет студенттерінің үні №14(477) 15 қараша 2019 жылы

БҮГІНГІ
НӨМІРДЕ

ОҚУ ОРДАМЫЗДА ОЗЫҚ ҮЛГІДЕГІ ЕКІ ЗЕРТХАНА ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛДІ

Бүгін Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-дың Кентау институты қабырғасында оқу ордасы сенатының шешімімен және «Кентау Трансформатор зауыты» АҚ қолдауымен екі заманауи, озық үлгідегі ғылыми зертхана кабинеттері пайдалануға берілді.

2 БЕТТЕ

ҰСТАЗДАР ҰЛЫ ТҮЛҒАЛАР

Қоғам әрқашанда білім саласы қызметкерлеріне ерекше міндет жүктейді. Ұстаз болу – жүректің батырлығы, дегендей шәкірттерін білім нәрімен сусындатып, тәлім-тәрбие беру, жақсы қасиеттерді бойына дарытып, адамгершілік рухта бағыт-бағдар беруде ұстаздың еңбегі зор.

3 БЕТТЕ

УНИВЕРСИТЕТ АРУЫ-2019

Оқу ордамызда «Шаңырақ» студенттік клубтар басқармасы «Шолпы» қыздар клубының ұйымдастыруымен дәстүрлі «Университет аруы – 2019» байқауы өтті.

Жалпы байқау төрт кезеңнен тұрды. Сұлулық пен әдеміліктің байқауында қыздар өз өнерлерін көрсетіп, дефилиде жүріп өтті.

4 БЕТТЕ

БОЛАШАҚТА ОҚЫП ЖҮР БЕС БАЛАНЫҢ АНАСЫ

Нәзира БАЙЫРБЕК – бүгінде әдеби ортада біршама танылып қалған қаламы қарымды журналист. Қазір АҚШ-та «Болашақ» бағдарламасымен білім алып жатқан мақтаулы түлектеріміздің бірі. Республикалық «Жас Алаш», «Қазақ әдебиеті», «Ақ жол Қазақстан», «Айқын», «Астана ақшамы» газеттерінде, «Жалын» журналында қызмет етті. Белгілі опера әншісі Нұржамал Үсенбаеваның өмірі мен шығармашылығына арналған «Нұржамал», «Билік – биіктік емес», «Журналистің жұлдызды сәттері», «Күләш Ахметова» атты кітаптардың авторы. «Өмір-баяндық әссе» жанрында соны бір із қалыптастырып жүрген жас жазушы.

8 БЕТТЕ

ТҮРКИЯ РЕСПУБЛИКАСЫ КҮНІ

Түркиялықтар Республика күнін (тур: Cumhuriyet Bayramı) жыл сайын 29 қазанда елдерінде кең көлемде атап өтеді. Бұл мереке 1923 жылы Түркия Республикасының (Cumhuriyet Türkiye) жариялануына орай белгіленген. Осыған орай, бүгін біздің университетіміз де атаулы мерекеге қолдау көрсетуде. 96 жылдық мерей тойын тойлап жатқан түрік бауырларымызды құрметтеу мақсатында университетімізде білім алушы студенттер мен оқытушы-профессорлардың қатысуымен мерекелік шара өтті.

Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-нің ректоры Болатбек Абдрасилов:

«Құрметті түбі бір, түркі бауырларымыз. Сіздерді Түркия күнімен құттықтаймын! Бүгін бүкіл түркі халықтарының мейрамы. 96 жылдығын тойлап отырған бауырларымыз сіздермен достығымыз берік болсын. Баршамызға белгілі, 1991 жылы Тәуелсіздік алған уақытта дербестігімізді алғаш танып, жарты сағаттан кейін құттықтаған Түркия Республикасының сол кездегі президенті Тұрғыт Озал болатын. Экономикалық байланыс, мәдени-гуманитарлық қарым-қатынас орнату мақсатындағы алғашқы қадамдар одан бұрын, яғни, Кеңес Одағы ыдырай бастаған уақытта басталған. Түркия үкіметі арнайы делегация жіберіп, саяси-экономикалық жағдайымызбен алдын ала танысып, ішкі дайындық жұмыстарын жүргізгенін атап өткеніміз жөн. Сондай сындарлы саяси шешімнің арқасында алғаш бұл университет Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың тапсырмасымен рухани астанамыз – Түркістан қаласын өркендету мақсатында құрылды. Атап айтқанда ХҚТУ 1992 жыл Елбасымыздың бастамасымен сол кездегі Түркия Премьер министрі — С.Демирелдің қолдауымен халықаралық келісім арқылы құрылған. Екі бауырлас елдің басшыларының Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетін түркі әлемнің рухани астанасы –Түркістанда құруы тарихи оқиға, саяси кемеңгерлік, аталарға тағзым деп бағалауға болады. Оқу ор-

дамыз қазақ-түрік достығының символы болып табылады. Сондықтан біздің университетті Тәуелсіздігіміздің алғашқы қарлығаштарының бірі ретінде қарауымызға болады. Міне содан бері Түркия мемлекетімен достық қарым-қатынасымыз жалғасып, күні бүгінге дейін экономикалық тұрғыда және мәдени-рухани жақындықта

әріптестік орнатып келеміз. Екі елдің бауырластық қарым-қатынасына алтынкөпірдей болған біздің университетіміз бүгінде түркітөкес елдер арасында халықаралық мәртебеге ие болған тұңғыш білім-ғылым ордасы. Түркиялық бауырларымызды бүгінгі Республика күнімен шын жүректен құттықтаймыз.

«ЯСАУИ ТАҢУ-2019» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫ

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі «Әзірет Сұлтан» мемлекеттік тарихи-мәдени қорық-музейі» РМҚК және Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің ұйымдастыруымен оқу ордамызда мектеп оқушылары арасында дәстүрлі «Ясауитану — 2019» республикалық байқауы өтті. Жиырма үш жыл бойы дәстүрлі түрде өтіп келе жатқан байқауға Республикамыздың әр аймағынан 40-тан астам оқушылар келіп қатысты.

Байқау - қазақ халқының рухани тұтастығын қалыптастырған Қожа Ахмет Ясауидің хикметтерін насихаттауға арналған. Өскекең ұрпақты Ұлы дала мұрасын терең меңгеріп зерттеуге ын-таландыру. Кесенеде жерленген тарихи тұлғалардың өмірі мен қызметін өскекең ұрпақ бойына сіңіруді мақсат тұтады. Республикалық байқауда еліміздің Алматы, Ақмола, Ақтөбе, Жамбыл, Шығыс Қазақстан, Павлодар, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Түркістан облыстары мен Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент, Түркістан қалаларынан жалпы 41 оқушы сайысқа түсті. Байқауға тарих ғылымдарының кандидаттары, археолог, ғалым, Ясауи танушы және мәдениет саласының үздіктері бүгінгі бақтарын сынап отырған жас қырандарға төрелік жасады.

Байқау екі кезеңнен тұрды. Бірінші кезең – «Баба мұрасы — балаға аманат» тақырыбы бойынша Қожа Ахмет Ясауидің хикметтерін жатқа айту бойынша сынға түсті. Екінші кезең – «Білім мыңды жығар алысқанда» деп аталды. Бұл кезеңде қатысушылар сұрақтарға жауап береді.

«Ясауи тану-2019» байқауының

II-кезеңіндегі сұрақтарда Ясауидің өмірбаяны мен шәкірттері туралы, Түркістан қаласының тарихы, Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру», «Ұлы даланың жеті қыры» мақалаларының мәні мен мазмұнын қамтыды.

Байқау жеңімпаздарына қомақты қаржылай сыйлықтар және Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің гранты тағайындалды. Бас жүлдеге Түркістан облысының қатысушысы Қосабай

Алма (150 мың теңге), 1 орынға Түркістан облысы, Түленов Әмірзақ (100 мың теңге), 2 орын Шымкент қаласы Аманжолова Ұлжан (75 мың теңге), 2 орын Алматы облысы Нұрмолда Медеу (50 мың теңге), 3 орын Бейбітшілік Сымбат (Қызылорда) 50 мың, Нұржан Тогжан Алматы облысы (50 мың теңге), 3 орын Усенбаева Дилназ Жамбыл облысы (50 мың теңге) оқушылардың ұстаздарына да алғыс хаттар мен сыйлықтар тапсырылды

АҚПАРАТТАР АҒЫНЫ

Оқу ордасында озық үлгідегі екі зертхана пайдалануға берілді

Бүгін Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-дың Кентау институты қабырғасында оқу ордасы сенатының шешімімен және «Кентау Трансформатор Зауыты» АҚ қолдауымен екі заманауи, озық үлгідегі ғылыми зертхана кабинеттері пайдалануға берілді. Ашылып жатқан зертхана кабинеттерінің бірі «Alageum Lab» және екіншісі Илияс Қожабаев атындағы Smart Sensor Systems кабинеті атауына ие болды. Иновациялық жүйедегі заманауи жабдықтармен жабдықталған зертхана құрылымы электро-энергетика, автоматизация және басқару білім беру бағдарламаларының тюркториясына сәйкес студенттерге және ғылыми жұмыстар жүргізу үшін магистранттар мен докторанттарға арналған.

Жаңадан ашылып жатқан зертханалар университетіміздің Кентау институтында орналасқан.

Шараға Қожа Ахмет Ясауи атындағы ХҚТУ-дың ректоры Болатбек Абдрасилов, I вице-президент Жениз Томар, Кентау қаласының әкімі Дәурен Маханов және еліміздегі электро-энергетика жабдықтарын шығарушы «Alageum Electric» компаниясының басшысы Сейдулла Қожабаев бастаған бірқатар азаматтар қатысты. Екі заманауи, озық үлгідегі ғылыми зертхана кабинеттерінің лентасы қиылды.

Зертхананың демеушісі — «Alageum Electric» компаниясының еншілес кәсіпорны «Кентау Трансформатор Зауыты» АҚ. Жобаның жалпы құны 42 млн теңгені құрайды.

Айта кетейік, зертхана құрылымының мақсаты — электроэнергетика, автоматика ғылымдары мен инженерия білім беру саласында қазіргі замануи және өндірістік тәжірибеге негізделген білім бере отырып, бәсекеге қабілетті инженерлік мамандарды даярлау. Яғни, заманауи жабдықтармен жабдықталған зертханалар электро-энергетика мен ақпараттық коммуникациялық технологиялар бойынша инженер мамандарын дайындау бағдарламаларымен білім берілетін студенттерге арналған. Ашылу салтанатында алғы сөз университет ректоры Болатбек Серікбайұлына берілді.

— Былтырдан бері инженерия факультетінің Кентау қаласына көшіру бойынша шешім қабылдаған болатынбыз. Бүгінде бұл факультеттің осы қалаға көшірілгеннен кейінгі қуанышты жаңалықтарына куә болып отырмыз. Жаңа жобаларымыз жүзеге асып жатыр. ХҚТУ-дың базасында екі ғылыми зертхана ашылуда. Біз, бүгінде «Alageum Electric» компаниясының құрамына енетін «Кентау Трансформатор Зауытымен» дуальді оқыту жүйесі бойынша инженерлік мамандарды дайындауды қолға алдық. Бұл өте тиімді әдіс. Осының арқасында тікелей әріптестік негізінде дайындап жатқан мамандарымыздың болашақта жұмысқа орналасуы да жақсармақ. Сонымен қатар, оқу процесі мен практиканы ұштастыра отырып, өндірістегі жұмысқа дайындықтарын жақсарту алады. Кентау трансформатор зауыты дүние жүзіне белгілі үлкен зауыт. Бұл кәсіпорыннан шыққан өнімдер дүние жүзінде сатылымға ие. Осы зауыт бізге зор мүмкіндік сыйлап отыр. Студенттеріміздің болашағына жол ашып отыр десек те болады, — деп «Alageum» компаниясының басшысы Сейдулла Қожабаевқа алғыс хат табыстады.

Сондай-ақ, ол кісіні студенттердің білімін жетілдіру мақсатында оқу ордамызда дәріс беруге шақырды.

Осы орайда қуанышты бөлісуге арнайы келген Кентау қаласының әкімі Дәурен Маханов университет дайындап жатқан мамандарға деген қажеттіліктің алдағы уақытта еселей артаатынын тілге тиек етіп, құттықтауын жеткізді:

«Кентау қаласында осындай халықаралық университеттің болуы үлкен мақтаныш. Сіз басқарып отырған оқу ордасында сырт елдерден де келіп оқып жатыр. Университет пен зауыт өзара әріптестік орнатып, мамандар дайындап жатқаны қуанышты жағдай. Түркістан қаласының облыс орталығы болуына орай алдағы жылдары екі қаланың ортасындағы Орангай елді мекені тұсынан 400 гектардай аумақ жерге арнайы экономикалық аймақ салынады. Сол жерде де заманауи кәсіпорындар бой көтереді. Ол жерлерге де мамандар керек болады. Сондықтан университет дайындаған мамандар қажет. Бүгінгі ашылып жатқан зертханалардың маңызы зор», — деп табыс тіледі.

Жиында «Кентау Трансформатор Зауыты» сынды ірі өндіріс компаниялардың басын біріктіретін «Alageum Electric» холдингінің басшысы Сейдулла Қожабаев та тілек білдірді.

«Мына бүгінгі атқарылып жатқан іс-шара біз үшін үлкен қуаныш, жоғары мәртебе. Мәселен, трансформатор зауытына қатыстысын айтар болсақ, бұрын қазіргідей мүмкіндіктер болған жоқ. Ол кезде тіптен зауыттағы жетекші мамандарды тікелей Ресей немесе басқа республикалардан әкеліп, тағайындайтын. Бүгінде мемлекетіміз егеменді ел болғалы қаншама жақсы істерді жүзеге асырып жатырмыз. Соның арқасында бұрын сырт елдерге тәуелді болып келген тауарларды өзімізден шығара бастадық. Бүгінде осы университетпен бірлесіп әріптестік орнатып, жақсы жұмыс жасап жатырмыз. Атап айтқанда, университетте инженерлік мамандық бойынша білім алып жүрген студенттерді бірлесіп дайындауды қолға алдық. Ашылып отырған зертханалар студенттердің білімін жетілдіру үшін өте қажет. Ендеше іске сәт!», — деп қолдау жасағаны үшін университетке басшылығына алғысын білдірді.

Салтанатты ашылуға сөз алған университеттің I вице-президенті Жениз Томар бүгінгі шараның маңыздылығын атап өтті.

«Кентау қаласының екі артықшылығының бірі, мұнда әлемге әйгілі халықаралық университет болса, екіншісі танымал ірі зауыт бар. Бұлар Кентаудың үлкен мүмкіншілігі. Алагеумді Түркияда да бәрі біледі. Сондықтан осындай зауыт біздің университетке көмек беріп жатқаны және бірлесіп жұмыс жасап жатқаны біз үшін үлкен мәртебе», — деді I вице-президент.

Украина елінің профессоры

Сергей Тиховод есімді ұстаз да өзінің жүрек-жарды лебізін білдіріп, Қазақстанның білім саласындағы жетістіктеріне деген таңданысын білдірді.

«Мен Запорожье қаласынан келіп отырмын. Ол қала трансформатордың астанасы десек те болады. Дегенмен де, Кентауда бізде жоқ стэндтердің болуы мені таңқалдырды. Біз бірге жұмыс жасауға және осындағы технологияны барынша қолдануға дайынбыз», — дейді.

Қонақтардың қатысуымен зертханалардың лентасын қию рәсіміне жалғасты және жабдықталған жаңа зертханалардың жұмысымен танысты.

Университеттің оқу ісі жөніндегі вице-президенті Әмірбек Үмбетовтің өңімеге тартқанымызда, ол зертхананың ашудағы маңыздылығына тоқталды:

«Бұл екі зертхана да студенттерді төрт бағытта, яғни робототехника (инновациялық мамандық), ақпараттық жүйелер, электро-энергетика және автоматтандыру мамандықтары бойынша білім беру бағдарламасымен дайындайды. Студенттеріміз осында 3 күн теориялық сабақ өткізсе, КТЗ зауытына барып екі күн бойы тәжірибелік білім алады. Сол себепті мамандарды дайындау бойынша әріптестік негізде бірге жұмыс жасап жатқан «Alageum Electric» компаниясы жылына 300-350-ге дейін біздің бітіруші түлектерімізді жұмысқа қабылдауға мүмкіндігі бар», — дейді.

Шара барысында Қ.А. Ясауи атындағы ХҚТУ-нің Кентау институтының директоры Үсенбек Рахметовтің де пікірін білдік.

— Бізде бүгін екі ғылыми

зертхананың ашылуы болып отыр. Бұл университет ректоры Болатбек Абдрасилов пен Кентау трансформатор зауытының басшысы Сейдулла Қожабаевтың үлкен идеялық қолдауымен жүзеге асып жатыр. Бұның негізгі мақсаты — болашақ инженер мамандарды заманауи құрылғылармен жабдықтылып отыр. Трансформатор зауытымен бірлесіп жасалған дуальді оқыту жүйесі негізінде біз бәсекеге қабілетті, мықты мамандар даярлап шығара аламыз — деді.

Осы орайда ХҚТУ-нің қабырғасында электр-энергетика мамандығы бойынша білім алып жүрген 3-ші курстың студенті Ерсултан Болатбайда бүгінгі шараға қатысты ойын айтты.

— Бұл бізге берілген жаңа мүмкіндік. Дуальді оқыту жүйесі арқылы біз ғылымды тәжірибемен ұштастырамыз. Біз тек теория жүзінде ғана емес практика жүзінде көзбен көріп, қолмен ұстап, дайындығымызбен мамандығымызға деген махаббатымызды ұлғайтудамыз. Әр аптада екі күн Кентау трансформатор зауытында таңғы 8:00-ден кешкі 17:00-ге дейін тәжірибелік дәрістен өтеміз. Мұнда жұмыс жасайтын қызметкерлерден білмегенімізді сұрап, білімімізді толықтырып жатырмыз. Бізге беріліп отырған бұл мүмкіндікті біз де тасада қалдырмаймыз. Әр апта сайын зауытқа баратын күнді асыға күтеміз. Себебі мұнда алған біліміміз өте ерекше, — деді ол.

Мерекелік шараның соңы концертке ұласты. Қ.А. Ясауи ХҚТУ-дің өнерпаздары мен студенттері ән шашудан ән айтып, би билеп өздерінің

өнерлерін көрсетті.

Естеріңізге сала кетейік, өткен жылы Қ.А. Ясауи атындағы ХҚТУ-дың ректоры Б. Абдрасилов және Кентау трансформатор зауытының бас директоры С. Қожабаев Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. Аталмыш құжат аясында білім, ғылым және технология саласында түрлі жобаларды бірлесіп жүзеге асыру туралы келісімге қол жеткізіліп отыр. Кентау трансформатор зауыты негізінде университетіміздің студенттерін дуальді оқыту бағдарламасын бірлесіп жүзеге асыру жедел жобалардың бірі болып табылады. Ол білім беруді және экономиканың нақты секторын біріктіру туралы Мемлекет басшысының идеясын іс жүзінде жүзеге асыруды көздейді. Бағдарлама Жоғары Мемлекеттік басқару және экономика мектебі мен Инженерия факультетінің 6 мамандығын қамтиды. Жоба аясында бүгінде университет қабырғасындағы теориялық оқумен қатар тікелей тағдырда практикалық дайындық үйлестіріліп оқытылып жатыр. Атап айтқанда, инновациялық оқу жоспарлары аясында университеттің студенттері теория бойынша сабақтың бір бөлігін оқу ордасында оқыса, қалған бөлігінде зауыт мамандарының жетекшілігімен студенттер өз мамандықтары бойынша практикалық жұмыс дағдыларын иелену үшін зауытта өткізеді.

Аталмыш жоба бүгінде Қазақстанда дуальді білім концепциясын тәжірибелік жүзеге асырудың алғашқы нақты мысалдарының біріне айналды.

АҚПАРАТ ОРТАЛЫҒЫ

«ҰСТАЗДАР - ҰЛЫ ТҰЛҒАЛАР»

«Азбайтұғын адамның алтындығы» – деп ақын Ф.Қайырбеков жырлағандай, сөзі маржан, үні ән ұстаздардың бар болғанын мақтаныш етеміз. Осы ұстаздар жайында халқымыздың ұлы батыры Бауыржан Момышұлы «Ұстаздық — ұлық емес, ұлы қызмет. Себебі, ұрпақтарды ұстаз тәрбиелейді. Болашақтың басшысын да, данасында, ғалымында, еңбекқор егіншісін де, кеншісін де ұстаз өсіреді... Өмірге ұрпақ берген аналарды қандай ардақтасақ, сол ұрпақты тәрбиелейтін ұстаздарды да сондай ардақтауға міндеттіміз» дегені хақ.

Қоғам әрқашанда білім саласы қызметкерлеріне ерекше міндет жүктейді. «Ұстаз болу – жүректің батырлығы» дегендей шәкірттерін білім нәрімен сусындатып, тәлім-тәрбие беру, жақсы қасиеттерді бойына дарытып, адамгершілік

рухта бағыт-бағдар беруде ұстаздың еңбегі зор. Сондықтан да олар әрдайым қасиетті тұлға ретінде ерекшеленеді. Осы тұста Ахмет Ясауи университетінің ірге тасын қалаған ардагер оқытушыларымыз әрине баршылық.

Ұстаздық еткен жалықпас
Үйретуден балаға,
Әбдіманап ағаны
Теңейміз біз данаға.
Университет мақтанышы
Сіз дарасыз ұстазым.
Еңбегіңіз бір төбе

Сізге ұстаз мың тағзым,
- деп өз өмірлерін ұстаздық жолына арнаған ардагер ұстаз – Оңалбек Әбдіманап Керімбекұлы. 1956 жылдың 18-ші қыркүйегінде бұрынғы Оңтүстік Қазақстан облысының Созақ ауданында дүниеге келген. 1974 жылы Ф.Мұратбаев атындағы орта мектепті бітіріп, 1975-1977 жылдар аралығында Кеңестік армия қатарында әскери борышын өтеген. 1986 жылы

қазіргі әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің филология факультетін бітіріп, 1997 жылы А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіне ізденуші болып қабылданады. 1999 жылы 09.00.03- «Философия тарихы» мамандығы бойынша «Қазақ ағартуының ұлттық сананы қалыптастырудағы орны мен рөлі» атты тақырыпта кандидаттық диссертацияны қорғады. Ғылыми - педагогикалық жұмыстарымен қатар, әр жылдары философия кафедрасының меңгерушісі, Халықаралық қазақ-түрік университеті Біліктілік жетілдіру факультетінің деканы, Кентау медицина колледжінің директоры қызметтерін атқарған.

50-ден астам ғылыми мақалалар мен оқу әдістемелік құралдардың және 1 монографияның авторы. Қазіргі таңда ардагер ұстаз, үлгілі ата болып өз жанұясының ұйытқысы бола білген ерекше тұлға.

«Ұстазы жақсының шәкірті үздік» дегендей, уақытпен санаспай бар ынта-жігерімен студенттердің бойына ізгілік нәрін егетін, олардың қабілеттерін ұштап, білгендерін үйрететін ардагер ұстаз.

Кеше ғана жас едік,
Бізге сабақ бергенсіз,
Сізден тәлім тәрбие
Ұлағатты көргенбіз.
Ұлы ұстаздық жолын
Абыроймен атқарған
Сіз бір дара тұлғасыз
Н а д а н д ы қ т а н
құтқарған., дегендей арда-

гер ұстаздардың бірі мен бірегей ардагер ұстаз – Дайрабаева Гулаңда Бегалиевна 1960 жылы 18-тамызда Ташкент қаласында дүниеге келген. 1982 жылы Ташкент мемлекеттік университетінде жоғары білім алған. 1991 жылдан бастап Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде үздіксіз қызмет етіп келуде. 2008 жылы «Философия» мамандығы бойынша кандидаттық диссертациясын қорғады. 2009 жылдан бастап, Ахмет Ясауи университетінде доцент болып қызмет атқарып, келе жатқан ардақты да абзал жанның бірі. 2014 жылы

және 54 оқу-әдістемелік құралдары жарыққа шыққан.

Қоғамның әрбір жаңалығын жылы қабылдап шәкірттердің бойына жеткізе білгеніңізбен қатар, бойларыңыздағы бар жинал-терген білімдеріңізді студенттердің санасына сапалы етіп сіңіре білдіңіздер, олардың білімді, парасатты болып шығуын мақсат еттіңіздер. Ол армандарыңыз сіздердің ерен еңбектеріңіздің арқасында орындалды. Біз соған шын жүректен қуанамыз.

Университетіміз үшін білім көшін жылжытып келе жатқан ұлағатты ұстаздар қауымына құрметіміз арта бермек!

А.Ясауи атындағы ХҚТУнің төс белгісі «Ұлағатты ұстаз», 2011 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігінің мәслихатының Грамотасымен марапатталған. 1 монография, 62 ғылыми мақала

Рая ОҢАЛБАЙҚЫЗЫ
Әлеуметтік ғылымдар факультеті
Қоғамдық ғылымдар кафедрасы

ҚЫЗ ТӘРБИЕСІ – ҰЛТ ТӘРБИЕСІ

Қоғамның бет алысы әйел затының тәрбиесі мен әдебіне байланысты. Өйткені, баланы дүниеге алып келетін, құрсаққа біткеннен бастап негізгі тәрбиені сіндіретін осы әйел заты. Бұл жаратылыс – нәзік әрі сұлу, іштей күшті, қылықты, сезімтал, айналасын ақылымен және айласымен гүлдендіріп, болмаса, түнертіп отыратын күшке ие. Адам баласы үшін ең аяулы, ең қастерлі, қадірлі сөз – ана.

Өлемдегі ең сұлу – қазақ әйелі: менің жарым, менің анам, менің қызым.

Қазақты қазақ қылған осы әйел болатын, сұлу ғана емес, сымбатты, мінезді, ақылды, адал жар, абзал ана, ағайынға қамқор, ауыл-аймаққа құт, ердің мақтаны, елдің көркі.

Өлемнің көптеген елдерінде аналар мерекесі аталып өтеді. Қазақстанда да Елбасы 2012 жылы Ана күнін жариялау жайлы ұсыныс айтып, бекіткен болатын. Бүгінде өлемнің 50-ден астам елінде аталып өтетін мереке біздің елімізде қыркүйек айының үшінші демалысына белгілеген. Аналар күнін атап өтудегі мақсат – ұрпақты аналарға деген сүйіспеншілікке баулу, ананың қоғамдағы орнын, ең құдіретті жан екенін ұғындырып, балаларды мейірімділікке, аналардың өлшеусіз еңбегін бағалай білуге үйрету. Анасын сүю арқылы еліне, жеріне деген сүйіспеншілігін арттыру. Олар ер азаматтармен қатар еңбекке белсене араласып, өздерінің біліктілігімен, қабілет дарынымен, іскерлігімен көзге түсіп, мемлекетіміздің өсіп-өркендеуіне лайықты үлестерін қосып жүр. Елбасы Н.Ә.Назарбаев: «Қоғамның даму барысын өмірде – нәзік, көңілде – биік, ал істе – мығым әйелдер қауымынсыз көзге елестету мүмкін емес» деген болатын.

Осы жәйітті ескерсек, университетімізде 5 жыл бұрын Әйелдер кеңесі құрылып, студент қыздармен жұмыс жасау оң орынға қойылғаны өте маңызды.

Әйелдер кеңесі – қоғамдық ұйым болып табылады. Әйелдер кеңесінің қызметі – шығармашылыққа және нақты тапсырмаларды ескере отырып,

әйелдердің өзіндік қызметіне негізделген, оның ішіне кіретіні: ұжымда әлеуметтік-мәдениетті дамыту, отбасының бос уақытын ұйымдастыру, мерекелік шаралар өткізу, ұрпақтар сабақтастығын бекіту, демалыс, мереке күндерді тиімді бірге өткізу, қызметкерлердің балаларын спортқа және басқа да шараларға тарту.

Әйелдердің жалпы жиыны – әйелдердің жоғары қоғамдық ұйымы ретінде әйелдер қызметінің негізгі сұрақтарын шешуге, өсіп келе жатқан ұрпақты тәрбиелеуге, әйелдердің қоғамдық көзқарасын қалыптастыруға құқығы бар.

Әдет-ғұрып, салт-дәстүрлерін қыз баланың бойына сіңіре отырып, қыз балаға келешекте ана, ақ босағаның аруы, шаңырақтың құт-берекесі екенін ұғындыру, әдептілікке, сыпайлыққа, инабаттылыққа, мейірімділікке, тәзімділікке, шыншылдыққа тәрбиелеу, ата-баба дәстүрін біліп, үлкенге ізет, кішіге ілтипат көрсете білуге, иманды да инабатты қыз бейнесін қалыптастыру міндеттерін жүзеге асыру мақсатында факультеттерде, жатақханаларда іс-шаралар ұйымдастырылды.

2018-2019 оқу жылында Әйелдер кеңесінің басшылығымен төмендегі іс-шаралар өткізілді: №2 жатақханада «Қызым өркем – қылығымен көркем» атты тәрбие сағаты; №3 жатақханада «Адалдығы болмаса аңсар ма? Ару деген әдемі әрқашанда» - пікірсайыс өтті; Мемлекеттік басқару және экономика жоғары мектебі факультет ұйымының басшылығымен «Қыз өссе – елдің көркі» атты пікірталас өткізілді; «Ұстаз-ғалым» атты университет ғалымдарымен кездесуді гуманитарлық факультет Әйелдер кеңесі өткізді; №5 жатақханада «Қыз тәрбиесі – ұлт тәрбиесі» атты іс-шараны медицина факультетінің студенттерінің қатысуымен өткізді; «Қазақтың бағына біткен апалар мен әпкелер» атты іс-шараны филология факультетінің профессоры С.Ж.Чаканова өткізді; филология факультетінде студенттерімен «Жұмақ ананың табанының астында» атты тәрбие-сұхбат, «Арулар – өмір гүлі» атты мерекелік кеш, «Қызым – үйде, қылығы – түзде» атты пікірсайыстар өтті.

«Ұл ұятымен, қыз қылығымен ардақты», «Қыз инабаттылығымен әдемі, әдептілігімен сәнді»,

«Қыз бала - ұлттың ұяты, халықтың шырайы» атты тәрбие сағаттары, түрлі іс-шаралар факультет деңгейінде ЖМ-328, ЖМ-327, ЖМ -101 F тобының студенттері мен Т.М.Нарынбетованың ұйымдастырумен медицина факультеті деңгейінде өтті.

Студент-жастарға адамдық асыл қасиеттерді қастерлеп, өмір заңдылықтарын білуге үйрету, студенттерді адамгершілік қасиеттерге бағыттап отырып, рухани білімін байыту, логикалық ойын дамыту, ойын еркін, дәлелді түрде жеткізе білуге жетелеу міндеттерін жүзеге асыру мақсатында іс шара ұйымдастырылды.

Әйелдер кеңесінің басшылығы қаланың белгілі әйелдерді шақырып, студент қыздармен кездесулер ұйымдастырылып отырады. Жоғарыда айтылған іс-шараларды өткізуге Мира Смаилова (Әйелдер кеңесі төрайымының орынбасары, №2 жатақханасының меңгерушісі), Тоғжан Нарынбетова (медицина факультеті Әйелдер кеңесінің төрайымы), Г.Момбекова (Мемлекеттік басқару және экономика жоғары мектебі факультеті Әйелдер кеңесінің төрайымы); Г.Бабаева (жаратылыстану факультеті Әйелдер кеңесінің төрайымы), Ү.Әділбаева (филология факультеті Әйелдер кеңесінің төрайымы), С.Қожагельдиева (Гуманитарлық факультеті Әйелдер кеңесінің төрайымы), Ж.Қалқабая (№5 жатақханасының меңгерушісі), М.Молдалиева (№3 жатақханасының меңгерушісі), Қ.Саңғылбаева Құралай (№1 жатақханасының меңгерушісі) белсенді қатысты.

«Ел болам десең – бесіңді түзе» деген, ел сенімін ақтап, болашақ ана болар, тәуелсіз еліміздің болашағын алға апарар білімді, тәрбиелі, инабатты, сыпайы, әдепті қыз бала тәрбиелеу ұлы парызымыз деп білейік.

«Қыз - ұлттың жаны» демекші, ата-аналардың аяулысы, құрбы-құрдастарыңыздың қадірлісі мен қымбаттысы, даламыздың гүлі, өміріміздің сәні бола беріңіздер!

Г.Г.ЕРКИБАЕВА
Әйелдер кеңесінің төрайымы,
п.ғ.д., профессор

УНИВЕРСИТЕТ АРУЫ-2019

Оқу ордамызда «Шаңырақ» студенттік клубтар басқармасы «Шолпы» қыздар клубының ұйымдастыруымен дәстүрлі «Университет аруы – 2019» байқауы өтті.

*Университет аруы-2019
Сымбат Әмірханқызы*

Жалпы байқау төрт кезеңнен тұрды. Сұлулық пен әдеміліктің байқауында арулар өз өнерлерін көрсетіп, дефиледе жүріп өтті. Ал келесі кезеңдерде қыздардың ақылдары мен қол шеберліктері сыналды. Өр кезеңде қыздарға әділ төрелігін беріп отырған қазылар алқасының құрамында Түркиядан келген қонағымыз Йасин Донмез, оқу ордамыздың «Әлеуметтік қолдау және тәрбие істері» жөніндегі вице-президент Әміреқұл Ергешұлы және тағы басқалар болды. Іс-шараның мақсаты: Студент қыздардың тәрбиелік-танымын арттыру, қыздардың ибалы, инабатты болуына септігін тигізу. Бос уақыттарын тиімді пайдалану.

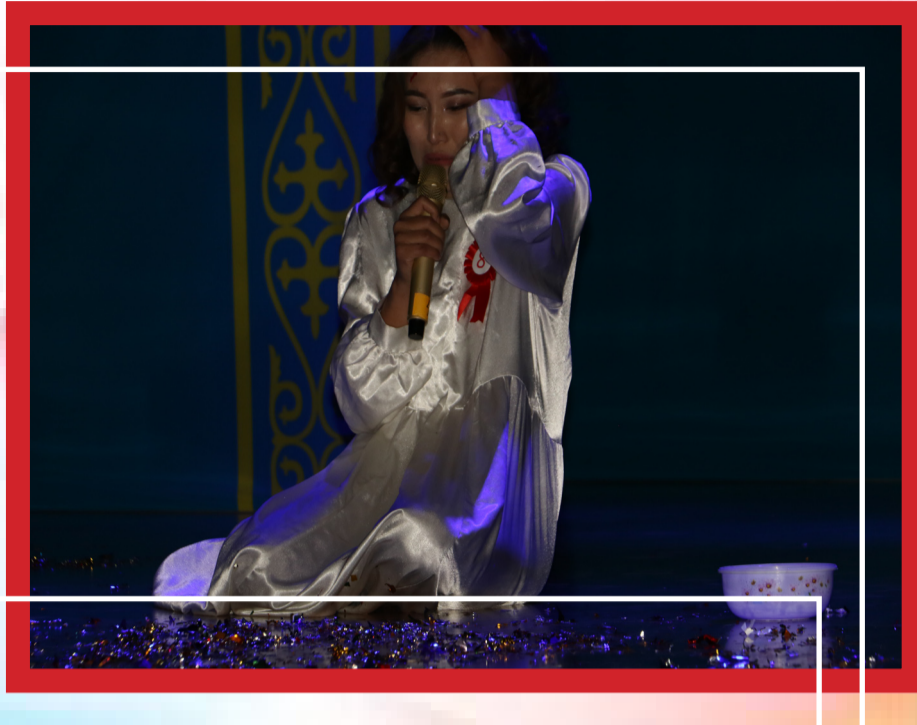
Байқау шарттары бойынша қатысушылар I кезеңде: Өнер (еркін түрде өз өнерлерін көрсетеді, 3 минут), II кезең: Интеллектуал (арулардың салт-дәстүр, университет тарихы мен Елбасымыздың жолдауы аясында білімдері сыналады), III кезең: Дефиле (қыздар кешкі сәнді көйлектерін сән шеруінде көрсетеді. Арулардың сахна мәдениеті мен өзін-өзі ұстауына да баға беріледі), VI кезең. Тосын тапсырма (сахнада берілген тапсырманы 100% орындап шығу. Арулардың қол икемділігі бағаланады.)

«Университет аруы – 2019» байқауына 9 факультеттен 9 ару қатысты. Атап айтқанда,

1. Әмірханқызы Сымбат — Өнер факультеті.
2. Данаева Зарина Сәбитқызы – Жоғары мектеп.
3. Жақсылықова Нұрай Қалилақызы – Гуманитарлық ғылымдар факультеті.
4. Рахматулла Бибінұр – Инженерия факультеті.
5. Ораз Назым Мәлікқызы – Стоматология факультеті.
6. Мұстафина Арайлым Қашағанқызы – филология факультеті.
7. Қайып Еңлік Серікқызы – Әлеуметтік ғылымдар факультеті.
8. Мақтабай Арайлым Даниярқызы – филология факультеті.
9. Бабан Күләш Асанқызы – Жаратылыстану факультеті.

Ақылына көркі сай қыздардың арасынан оза шығып ерекше көзге түскен аруымыз, Өнер факультеті, дизайн мамандығының 3-курс студенті СЫМБАТ ӘМІРХАНҚЫЗЫ тәж иегері атанды. Мисс ІКТУ-2019 байқауының бас жүлде иегері Түркістан аруы байқауына жолдама алып, қомақты сыйлықпен марапатталды.

ГАЗЕТТІҢ ТҮРІК ТІЛІНДЕГІ ҚОСЫМШАСЫ

29 EKİM CUMHURİYET BAYRAMI ÇOŞKUSU

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 96'ncı yılı münasebetiyle 29 Ekim Salı günü Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde kutlama töreni düzenlendi.

Kültür Merkezi'nde yapılan etkinliğin açılışında Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve Cumhuriyet Günü'ne saygı duruşu ve ulusal marşların okunmasıyla başlayan Cumhuriyet Bayramı kutlama töreni Türk dünyasından gelen hoca ve öğrencilerin katılımı ile coşkuyla gerçekleşti.

Törende konuşan Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, büyük bir milli mücadelenin sonucunda 29 Ekim 1923'te ulu önder Mustafa Kemal Atatürk tarafından Cumhuriyet rejiminin ilan edildiğini ve Cumhuriyet bayramının yalnız Türkiye'nin değil tüm Türk dünyasının bayramı olduğunu altını çizdi. Rektör Abdrasilov konuşmasının devamında, Atatürk'ün "Bugün Sovyetler birliği bizim dostumuzdur. Bu dostumuzun idaresinde dili bir inancı bir özü bir kardeşlerimiz vardır. Onlar bağımsızlığını alacaklar, onlara sahip çıkmalıyız" sözüne atıfta bulunarak, Kazakistan'ın ve diğer Türk Cumhuriyetleri'nin bağımsızlığını ilk tanıyan ülkenin Türkiye Cumhuriyeti olduğunu ve Bakü'de düzenlenen Türk

Konseysi toplantısına Özbekistan da dahil olması, Atatürk'ün arzuladığı Türk dünyası birliği hedeflerine ulaşıldığını ifade etti. Rektör Abdrasilov, Türkiye devleti 96 yıllık süreçte büyük gelişmeler kaydettiğine işaret ederek, gelişen ekonomisiyle bugün dünya devletleri arasında ilk sıralarda yer aldığını söyledi. Rektör Abdrasilov sözlerinin sonunda "Bugün çok mutluyuz, kıvançlıyız, gururluyuz, bu hepimizin bayramı, Cumhuriyet Bayramı kutlu olsun, Türk-Kazak kardeşliği artarak devam etsin" dedi.

Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar ise konuşmasında burada kutlamış olduğumuz bu bayramı tüm Türk dünyasının bayramı olduğunu dile getirerek, "Atayurt'ta Türk dünyasından gelen kardeşlerimizle birlikte bu coşkuyu yaşamak bizim için ayrı bir gururdur" dedi. Konuşmasında Türk dünyası birliğinin önemine vurgu yapan Tomar, "Ülkemizi tehdit eden bir unsur olarak geçtiğimiz günlerde Suriye'ye bir harekât yaptık. Hemen hemen bütün dünya buna karşı çıktı. Bakü'de düzenlenen Türk Konseyi zirvesinde kardeşlerimiz desteklerini ilettiler. Demek ki bizim bu tarihsel yolcuğumuz, birlikteliğimiz devam etmektedir.

Bizde üniversite olarak bu birlikteliğin modern zamanlardaki temsilcisiyiz" dedi.

Türk halkı Anadolu'da varlığı ve birliğini korumak için çok şehit kanı döktüğünü ifade eden Tomar, "Şehitlerimiz ve gazilerimizin emekler vererek emanet ettikleri bu aziz vatana, biz de görevimizi en iyi şekilde yaparak layık olmalıyız" diye konuştu. Tomar konuşmasına "Cumhuriyetimizin ilelebet payidar kalması ve Türk dünyasının birlik ve beraberliğinin devam etmesini gönülden temenni ediyorum" sözleri ile son verdi.

Akabinde söz alan Kentav Valiliği genel sekreteri, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nı kutlayarak, Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar ve rektör yardımcılarını Doç. Dr. Pusat Pilten, Doç. Dr. Şolpan Esimova, Dr. Emrekuş Abuov'a plaket takdiminde bulundu.

Açılış konuşmalarının ardından Üniversitemizin Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Görevlisi Eren Akdeniz günün anlam ve önemine binaen bir konuşma yaptı. Cumhuriyet bayramı kutlama töreni Türkiye ve Türk dünyasından gelen öğrencilerin halk oyunları ve konser gösterimiyle sona erdi.

10 Kasım Atatürk'ü Anma Töreni

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, ebediyete intikalinin 81. Sene-i devriyesinde ata topraklarda Ahmet Yesevi Üniversitesi Kültür Merkezi'nde yapılan törenle anıldı.

10 Kasım 2019 Pazar günü, Müttevevli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız ve Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar tarafından Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün büstüne çelenk sunması ile başlayan tören, saat 9'u 5 geçte saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile devam etti.

Törenin açılış konuşmalarında Müttevevli Heyet Başkanı Yıldız, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü vefatının sene-i devriyesinde rahmet ve minnetle andığını dile getirerek, "Bu törenin, Türk dünyasının

birlik ve beraberlik sembolü, Hoca Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilim ve irfan ocağında düzenlenmesi bizim için ayrı bir anlam taşıyor" dedi.

Musa Yıldız Konuşmasında İbn-i Haldun'un "Devletler, insanlar gibi doğarlar büyürler ve vefat ederler" sözüne atıfta bulunarak, "Bizler sakalardan bu güne tarihte çok fazla devlet kurduk. Bu devletlerin biri de tarihe 623 yıl nizam veren Osmanlı İmparatorluğudur. Osmanlı'nın son döneminde genç bir subay, birçok cephede başarılarıyla kendini göstermiş ve dağılma sürecindeki Türk Milletini yeniden bir bayrak altında toplamıştır." dedi.

Gençlere, Mustafa Kemal Atatürk'ü sadece anılmaması gerektiğini vurgulayan Müttevevli Heyet Başkanı Yıldız, "Onu

anlamalı, onun felsefesini hayatımıza tatbik etmeliyiz." dedi.

Rektör Vekili Tomar ise konuşmalarında 1071'den bu yana Anadolu'yu bize yurt yapmak için canını feda eden tüm şehitleri rahmetle yâd ettiğini belirterek, "Bugün Türkistan'da Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal'in vefatının yıl dönümü münasebeti ile toplanmış bulunmaktayız. İstiklal mücadelesinin başkahramanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve 1071'den bu güne Anadolu'yu bize yurt yapan tüm şehitlerimizi rahmetle anıyoruz." dedi.

Açılış konuşmalarının ardından Tarih Bölümü Öğretim Görevlisi Ahmet Nedim Kilci günün anlam ve önemine binaen bir konuşma yaptı.

Türk-İslam Bilim İnsanlarının Dünya Medeniyetlerine Katkıları Paneli Yapıldı

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde, Ahmet Yesevi Üniversitesi ve İslam Bilim Tarihi Araştırmaları (İBTAV) Vakfı işbirliğiyle 11 Kasım 2019 Pazartesi günü "Türk-İslam Bilim İnsanlarının Dünya Medeniyetlerine Katkıları" konulu panel düzenlendi.

2019 Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı kapsamında tertip edilen etkinlik, Üniversitemiz ev sahipliğinde, Uşak Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversitesi'nin katkılarıyla Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Panelin açılış konuşmaları, Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar ve (İBTAV) Vakfı Müttevevli Heyet Başkanı Mecit Çetinkaya tarafından yapıldı.

Panelin Moderatörlüğünü yapan Ahmet Yesevi Üniversitesi Müttevevli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız, konuşmasında, Türk dünyasının birlik ve beraberlik sembolü Hoca Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan ilim ve irfan ocağında, Türk dünyasının öncü isimlerinden Fuat Sezgin'i anmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi.

2019'un Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı tarafından Fuat Sezgin Yılı ilan edildiğini belirten Müttevevli Heyet Başkanı Yıldız, Ahmet Yesevi Üniversitesi olarak 2019 Fuat Sezgin Yılı anısına çok faaliyet icra ettiklerini söyledi. "Yıl içerisinde bu kapsamda, İstanbul'da 8. Türkoloji Kongresi, Nisan ayında Türkistan'da "Geçmişten

olacağına eminim. Geçmişle gurur duyup bugünün değerini bilmek ve geleceğe olumlu bakmak başarımızın güvencesidir" sözüne atıfta bulunarak, Türklerin geçmişten günümüze bilime çok önemli katkılar yaptığını ve yapmaya da devam ettiğini vurguladı.

Rektör Aslan "Batı elde ettiği ilimlerin temelini eski Yunan ve Roma'dan aldığını ileri sürmektedir. Halbuki o ilimleri Müslümanlardan aldılar. Hiç saydıkları orta çağ, Müslümanlar açısından müspet ilimlerin zirve noktasıdır" dedi. Rektör Aslan sunumunda "Batı ilk uçağı Wright kardeşlerin yaptığı söylenmektedir oysaki ilk uçuş denemesini onlardan bin yıl öncesinde İslam bilim insanı İbn-i Firnas gerçekleştirmiştir" diye konuştu. Konuşmasında buna benzer örnekler ileri süren Rektör Aslan; Tıp, Matematik, kimya, astronomi, felsefe, mühendislik, mimarlık gibi bilim dallarında Müslüman bilim adamlarının ortaya koymuş olduğu buluşları açıkladı. Ayrıca günümüzde de bu alanlarda büyük çalışmalar yapıldığını altını çizdi.

Uşak Üniversitesi Rektörü Savaş ise konuşmasında, ilmin doğduğu, büyüdüğü ve bütün dünyayı aydınlattığı topraklarda ve aynı zamanda Hoca Ahmet Yesevi gibi bir bilim insanının yanı başında böyle bir etkinliğin düzenlenmesinde duyduğu memnuniyeti dile getirerek, emeği geçenlere teşekkür etti. Rektör Savaş konuşmasında, büyük Türkistan coğrafyasında yetişen ve batı medeniyetine

Günümüze Türkistan: Tarih, Kültür ve Medeniyet sempozyumu, Almatı'da "İslam Medeniyetinde Bilim ve Teknoloji" gibi uluslararası düzeyde pek çok etkinlik gerçekleştirdiklerini dile getiren Müttevevli Heyet Başkanı Yıldız, "Bugün burada Türk-İslam Bilim İnsanlarının Dünya Medeniyetlerine Katkıları konulu paneli ile bu faaliyetlere bir yenisini daha ekliyoruz" dedi.

Müttevevli Heyet Başkanı Yıldız, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Fuat Sezgin Anma Yılı Koordinatörü Kırıkkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ersan Aslan ve Uşak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Savaş gibi panelin çok özel konukları olduğunu belirterek, sunumlarını yapmak üzere sözü konuşmacılara verdi.

Kırıkkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ersan Aslan konuşmasında, 9-13. yüzyıllarda Avrupa karanlık çağını yaşarken İslam bilim tarihindeki gelişmeleri anlattı. Rektör Aslan, Nursultan Nazarbayev'in "Öz tarihini bilen, ona değer verip gurur duyan halkın geleceğinin parlak

öncü olmuş Müslüman bilim adamlarından bahsetti. Rektör Savaş ayrıca İslam dininin ilme verdiği öneme vurgu yaparak "Kutsal kitabımızın ilk emri oku kelimesiyle başlamaktadır. "Biz, 'iki gün birbirine denk olan ziyandır' ve 'ilim Çin'de bile olsa gıdın alın' diyen bir Peygamber'in ümmetiyiz" diye konuştu.

Rektör Savaş Türk İslam tarihinde matematik alanında bilimsel çalışmalar yapan İbn-i Heysem'in 11. yüzyılda yazmış olduğu denklemler batılolar 20. yüzyıla kadar çözümediğini ileri sürdü. Ayrıca Müslüman bilim adamlarının eserlerinin bazılarının hala bilinmediğini, özellikle Mimar Sinan'ın eserlerindeki teorilerin çözüme kavuşturulamadığına dikkat çekti.

Konuşmaların ardından Kırıkkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ersan Aslan ve Uşak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Savaş ve (İBTAV) Vakfı Müttevevli Heyet Başkanı Mecit Çetinkaya'ya geleneksel Kazak milli giysisi Çapan giydirildi. Panel, konser ve halk oyunları gösterimi ile son buldu.

Azerbaycan Bayrak Günü Kutlandı

9 Kasım Azerbaycan Bayrak Günü olması münasebetiyle Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde bir kutlama töreni düzenlendi.

Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Musa Yıldız'ın katıldığı etkinlik, Azerbaycan'ın yakın tarihini anlatan belgesel gösterimi ile başladı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Prof. Dr. Musa Yıldız, Hoca Ahmet Yesevi'nin Türk dünyasının birlik ve beraberliğinin yapı taşlarından biri olduğuna vurgu yaparak, Türk dünyasının büyük değerlerinin ülkelerimizi ve milletimizi birlik ve bütünlük içerisinde tuttuğunu söyledi. Onun yetiştirdiği talebelerin dünyanın çeşitli bölgelerinde gerçekleştirdiği irşad faaliyetleri Türkiye, Balkanlar, Kafkasya ve Azerbaycan'da Türk-İslam medeniyetinin sağlam temeller üzerine kurulmasına katkı sağladığını açıkladı.

Konuşmasına Türkiye-Azerbaycan kardeşliği hakkındaki görüşleri ile devam eden Mütevelli Heyet Başkanı Yıldız, "1918'de Mehmet Emin Resulzade tarafından söylenen -Bir kere yükselen bayrak bir daha inmez!- sözü, 1991'e yeniden gerçekleşmiştir. İki devlet tek millet olarak gücünü birleştiren Azerbaycan ve Türkiye, diğer Türk Cumhuriyetleri ile birlikte büyük bir ortak güçtür. Türk Cumhuriyetleri kıyamete kadar birlikte ve bağımsız olarak yaşayacaktır. Üniversite gençliğimiz Türk dünyasının geleceğinin inşasında ve yönetiminde başarılı çalışmalar yapacaktır" dedi.

"Türk Keneşi" adı ile anılan ve Türk Dünyasının Aksakallı Lideri Nursultan

Nazarbayev'in önerisi ile ve yeni adı "Türk Devletleri Konseyi" olan uluslararası kuruluşumuzun, 14 Ekim 2019 tarihli Bakü toplantısına da değinen Mütevelli Heyet Başkanı Yıldız, Türk Cumhuriyetlerinin birlik ve bütünlüğü ile bağımsızlık ve egemenliğin sonsuza kadar süreceğini sözlerine ekledi.

Akabinde söz alan Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Umurbek Umbetov, bugün kutladığımız bu bayram tüm Türk dünyasının bayramı olduğuna vurgu yaparak "Biz kökü bir Türk halklarıyız. Bizim bayrağımız kadim Türk Bayrağıdır" dedi.

"Azerbaycan Bayrak Günü" etkinliği, Türk Dünyasının dostluk ve kardeşliğini içeren folklor gösterileriyle sona erdi.

Başkonsolos Ziyareti

"Türkistan: Bir Yol Bir Tarih" (Türkistan: OneWay - OneHistory) Turizm Forumu'na davetli konuşmacı olarak katılan Türkiye Cumhuriyeti Almatı Başkonsolosu Ali Rıza Akıncı, Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov ve Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar ile bir görüşmeler gerçekleştirdi. Ziyarete, Almatı Başkonsolosluğu Eğitim Ataşesi Mahmut Ağırman ve Çimkent Fahri Konsolosu Latipşah Asanov da eşlik etti.

Türkistan Yerleşkesi Kültür Merkezi'nde yapılan etkinliğe; Rektör Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov, Rektör Vekili Prof. Dr. Cengiz Tomar, George Washington Üniversitesi Uluslararası Turizm Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Seleni Matuz, Türkistan Eyaleti Turizm İşleri Müdürü Perizat Konısbayeva ile çok sayıda akademisyen, öğrenci ve davetli katıldı.

Rektör Abdrasilov açılış konuşmasında, Türkistan'ın eyalet başkenti olması ile birlikte turizm sektörünün de büyük hareketlilikler yaşandığını, Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin de bu alanda gerek eğitim-öğretim gerekse yetişmiş insan gücü ile katkı sağladığını dile getirdi. Rektör Abdrasilov, konuşmasının devamında üniversite hakkında bilgiler vererek, Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin Türk dünyasına bilimsel, kültürel ve turistik açıdan büyük katkı sunduğuna vurgu yaptı.

Prof. Seleni Matuz ise dünya turizmi hakkında bilgiler vererek, Türkistan'ın son yıllarda Türk Dünyası kültür turizminin yükselen değeri olduğuna dikkatleri çekti. Matuz, Türk Cumhuriyetlerinin ortak turizm potansiyelinin yeniden değerlendirilmesi ile sektörün daha da güçlendirilebileceğini söyledi.

Rektör Vekili Prof. Dr. Tomar yaptığı konuşmada, Türkistan'ın tarihi ipek yolu

üzerindeki stratejik potansiyeline vurgu yaparak

Türkistan'ın genel coğrafi, manevi ve kültürel özellikleri ile turizm açısından önemli bir bölge olduğunun altını çizdi. Rektör Vekili Tomar ayrıca, "Turizm bir yeri gezip görmek değil, bir kültürü bir medeniyeti tanımadır. Bunun en önemli aracı ise dildir. Üniversite olarak çok dilli eğitimle bu alana önemli derecede katkı sağlıyoruz" açıklamasında bulundu.

Form, Türkistan Eyaleti Turizm İşleri Müdürü Perizat Konısbayeva'nın, "Türkistan'ın Turizm Yerleri" sunumu ile sona buldu.

"Türkistan: One Way - One History" Forumu

Türkistan Eyalet Valiliği ve Ahmet Yesevi Üniversitesi işbirliğiyle organize edilen "Türkistan: One Way - One History" (Türkistan: Bir Yol Bir Tarih) Forumu 4 Kasım 2019 Pazartesi günü Türkistan Yerleşkesinde gerçekleştirildi.

Forum, kültür ve tarih turizmi bakımından önemli yere sahip olan Türkistan'ın turizm potansiyeline ivme kazandırma, bölgedeki turistik mekanların tanıtımı ile yerli ve yabancı yatırımcıların ilgisini çekme amacıyla yapılıyor. Forumda dünyanın dört bir yanından çok sayıda diplomat, bürokrat, seyahat acenteleri, yatırım şirketleri ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri olmak üzere 300'e yakın davetli katıldı.

Forumun açılış konuşmaları, Türkistan Eyalet Vasilisi Yardımcısı Meyirjan Mirzaliyev, Özbekistan Başbakan Yardımcısı Aziz Abdulkhakov, Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Spor Bakanı Aktotı Rayımkulova, Türkiye Cumhuriyeti Almatı Başkonsolosu Ali Rıza Akıncı, Fransa Almatı Elçisi Filip Martine, Kırgızistan Brand Concept kampanyasının Başkanı Maksat Çakiev ve Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bolatbek Abdrasilov tarafından yapıldı.

Törende konuşan Başkonsolos Akıncı, turizm sektörünün toplumların gelişimindeki etki gücüne vurgu yaparak "Turizm sadece ekonomik açıdan önemli bir faaliyet değil, toplumların birbirini tanıması açısından da son derece etkili sosyal hareketlilik unsurdur. Dikkatli politikalarla yürütülmesi durumunda tarihi doku ve çevrenin korunmasına da hizmet edebilmektedir" dedi.

Türkiye son yıllarda turizm alanında önemli mesafeler kat ettiğini ileri süren Başkonsolos Akıncı, 2018 yılında 46 milyon turistin ziyaret ettiğini ve 24 milyar dolar turizm geliri elde ettiğini söyledi.

Kazakistan'ın tarihi ve kültür turizmi bakımından önemli yere sahip olduğunun altını çizen Başkonsolos Akıncı, "Çok farklı dil ve kültür unsurlarını barındıran Kazakistan hem tabiat güzelliği hem de tarihi derinliği ile yüksek düzeyde turizm potansiyeline sahiptir. Dünyaya entegre olmuş toplum

yapısı, gelişmiş ekonomisi, güvenlik altyapısı, ulaşım ve konaklama imkanlarıyla bu potansiyeli daha da güçlendirmektedir" diye konuştu.

Turizm arasında yapılacak protokollerin uluslararası ilişkilerin gelişmesine katkı sağladığını belirten Başkonsolos Akıncı, Türkiye ve Kazakistan arasında yapılacak işbirliğin, iki ülke arasında dostluk ve kardeşliği daha da geliştireceği gibi, Kazakistan'a yapılacak bir yolculuğun kendi tarihimize yapacağımız bir yolculuk olacağını söyledi.

Rektör Abdrasilov ise konuşmasında forumun amacına değinerek, "Üniversitemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilen bu forum Türkistan'ın turizm merkezine dönüştürülmesi adına çok önemlidir. Bu çalışma ile bölgenin turizm potansiyelini artıracığına inanıyoruz" dedi.

Rektör Abdrasilov Kazakistan'ın turizm potansiyelinin yüksek olduğuna işaret ederek "Sadece Türkistan değil, ülkemizin bütün bölgeleri tarih turizmi bakımından zengindir. Özellikle bulduğumuz bu bölge birçok medeniyete beşiklik etmiştir. Sıganak, Sozak, Sauran gibi merkezler Türk tarihi açısından önemlidir. Düzenlen bu forum, bölgedeki kültürel miraslar tanıtımına ve turizm faaliyetlerinin gelişimine katkı sağlayacaktır" dedi.

Rektör Abdrasilov, Ahmet Yesevi Üniversitesi olarak bölgedeki turizm çalışmalarına gerek turizm bölümündeki eğitim-öğretim faaliyetleri, gerekse arkeoloji araştırma enstitüsü çalışmaları ile katma değer yarattığını dile getirdi.

Açılış konuşmalarının ardından Ahmet Yesevi Üniversitesi ile Özbekistan Silk Road Uluslararası Turizm Üniversitesi ile ikili işbirliği protokolü imzalandı.

Üç oturumda gerçekleşen forumda dünya turizm uzmanları, İpek Yolu üzerindeki bölgelerin turizm bakımından gelişimi, turizmde dijitalleşme ve pazarlamanın fırsatları ve turizm modern ekonomideki rolü gibi birçok mesele masaya yatırıldı. İki gün sürece olan "Türkistan: One Way - One History" Forumu 5 Kasım 2019 Salı günü Türkistan'ın tarihi ve turistik mekanları ziyareti ile sona erdi.

Etkili İletişim Semineri

Ahmet Yesevi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Öğrenci Kulübünün düzenlediği, Rektör Vekili Danışmanı, Kurumsal İletişim Müdürü Prof. Dr. Şaziye Abdurrahmanoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı "Öğrenciler Soruyor, Konuklar Cevaplıyor-Etkili İletişim ve Beden Dili" semineri 7 Kasım 2019 Perşembe günü Kültür Merkezinde gerçekleştirildi.

Moderatörlüğünü Uluslararası İlişkiler Kulübü Başkanı 4. Sınıf Öğrencisi Resul Gürgül'in yaptığı seminerde, Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yüksel Çelik bir konuşma yaparak etkili iletişim ve yaşam koçluğu konusunda Şaziye Abdurrahmanoğlu'nun önemli tecrübeye sahip olduğunu vurguladı.

Sunumuna iletişimin tanımını yaparak başlayan Şaziye Abdurrahmanoğlu, insan hayatında daha başarılı ve daha mutlu olabilmesi için etkili iletişim ve beden

dilinin önemi üzerinde durarak bu konudaki tecrübelerini paylaştı. Katılımcıların dikkatle dinlediği seminerde Şaziye Abdurrahmanoğlu, günlük hayatta farkında olmaksızın insan bedeninin vermiş olduğu tepkileri ve bu tepkilerin kadınlar ve erkekler için farklılıklarını ortaya koydu. Konuşmasında beden dili hareketleri ve anlamlarına da değinen Şaziye Abdurrahmanoğlu, göz iletişimi, yüz ifadesi ve mimikler, duruş biçimi (jestler), el, kol, baş ve parmak hareketleri, oturuş biçimi, kişiler arasındaki mesafe ve renklerin etkili iletişimin en önemli unsurları olduğunu ve bu unsurların nerede, ne zaman ve nasıl kullanılmasını gerektiğini ayrıntılıyla açıkladı.

Konuşması büyük ilgi gören Şaziye Abdurrahmanoğlu sık sık alkışlandı. Katılımcıların sorularının yanıtladığı etkinlik toplu hatıra fotoğraf çekimi ile sona erdi.

БІЗДІҢ ТҮЛЕК

«БОЛАШАҚТА» ОҚЫП ЖҮР, БЕС БАЛАНЫҢ АНАСЫ...

Нәзира Байырбек – бүгінде әдеби ортада біршама танылып қалған қаламы қарымды журналист. Қазір АҚШ-та «Болашақ» бағдарламасымен білім алып жатқан мақтаулы түлектеріміздің бірі. Республикалық «Жас Алаш», «Қазақ әдебиеті», «Ақ жол Қазақстан», «Айқын», «Астана ақшамы» газеттерінде, «Жалын» журналында қызмет етті. Белгілі опера өншісі Нұржамал Үсенбаеваның өмірі мен шығармашылығына арналған «Нұржамал», «Билік – биіктік емес», «Журналистің жұлдызды сәттері», «Күләш Ахметова» атты кітаптардың авторы. «Өмірбаяндық эссе» жанрында соны бір із қалыптастырып жүрген жас жазушы.

«Журналистің үлкен монографиялық кітап жазуы – өте сирек құбылыс, – деп жазушы-драматург Дулат Исабековтің пікір қалдырғаны бар еді. – Әрі публицистикалық, әрі зерттеу және әрі эссе, бір жағы эпистолярлық жанрлардың басын қосқан үлкен кітап әлі жарық көрген жоқ. Өмірбаяндық эссе жанрында екі кітап жазуынан Нәзіраның қандай жүректі жазушы екенін байқауға болады».

– Журналистикада өз идеяңнан өткен нәрселерді ғана жазып, өтірік айтуға мәжбүр болмай, өзің мойындаған шындықтан тайқымай, жүзің жарқырап жүрген әр күн – жұлдызды күн, – дейді Нәзира өзі туралы.

Түркістанда оқуын бітіріп, алғаш «Жас Алашқа» жұмысқа қабылданып публицист Нұртөре Жүсіп былай деп еске алып еді: «Бір кездері «Жас Алаш» – жастардың үлкен ұстаханасы болды. Бірде жұмыста отырсам, жұмыс бөлмемнің есігі ашылып, арғы беттен кішкентай, талдырмаш қыз кіріп келді. Бастапқыда мектеп оқушысы болар деп ойлады. Сөйтсем, сол жылдары Елбасының пәрменімен ашылған Түркістандағы Қожа Ахмет Ясауи атындағы

Халықаралық қазақ-түрік университетінің түлектерінің бірі екен. Екі-үш сұрақ қойып, сынап көрмек болдым. Қойған сауалдарыма сауатты жауап бере алғаннан кейін, жұмысқа қабылдадық».

Бүгінде Парламентте отырған сенатор ағасының: «Нәзира осы басылымның Астанадағы тілшісі болған кезінде өткір мәселелер көтеріп жүрді. Бірде Астана әкімдігі 40 млн теңгеге мұз қалашығын салды. Қыс мезгілінде күннің күрт жылынып кетуінен әлгі мұз қалашығы еріп кетті. Осы мәселені Нәзира сауатты көтеріп, сыни мақала жазды. Әлгі мақаланы мықты карикатурамен безендіріп, газетке салып жібердік» деп еске алуын Нәзираға деген әріптестік ықыласы деп қабылдадық.

Нәзира республикалық белді басылымдарда қызмет етіп жүргенінде қоғамның өткір мәселелеріне қозғау салып, салмақты мақалалар жазып жүрді. Осылайша журналистика саласындағы еңбегінің арқасында «Дарын» мемлекеттік жастар сыйлығын алды.

Бірде шәкіртім Түркістанға келді. Мені іздеді. Сұхбат алмақ. Әрі-бері қашқақтап едім, қоймады. Екеуіміз қонақ үйдің фойесінде ұзақ әңгімелестік. Студенттік шақтарын еске алды. Ұстаздардан алған тәлімін мысал етті. Диктофон жоқ, блокнот жоқ. Әңгімеміз ағалы-қарындастай жылы сырға ұласты. Іштей сұхбатымыз жайында қалды-ау деп ойлады. Жоқ, көп ұзаған жоқ. «Менің нотама – магнитофон!» деген сұхбатымыз жарқ ете қалды.

Қазір де Нәзирамен жиі хабарласып тұрамын. Мінезі жұмсақ, биязы. Алдына қойған мақсатына жетпей тыным таппайтын қайсарлығы да бар. Америкаға білім іздеп кетуінің өзі осы табандылығының арқасы ғой деп ойлаймын.

«Оқып, білімімді жалғастыру көп жылдан бергі арманым еді, – дейді Нәзира Facebook-тағы жазбаларының бірінде. – Екі рет оқуға түссем деп оқталдым, бірақ Құдай маған сәби сүюді, балаларымның буыны қатайып, қанаттанғанша отандық журналистикада қызмет етуді ғана

нәсіп етті. Қазір, Аллаға шүкір, бес балам бар. Бірақ бұған дейін қазақ журналистикасындағы өз қызметімді абыроймен атқаруға, жеке шығармашылықпен айналысып, кітаптарымды шығаруға кедергі келтірмеген балаларым оқуға да кедергі келтірмейтініне сендім. Сөйтіп, тәуекел етіп «Болашақ» бағдарламасы бойынша оқуға құжат тапсырдым. Еңбексіз келген нанның дәмі болмады. Маған бұл мүмкіндік еңбексіз келген жоқ. Өуелде жатпай-тұрмай ағылшын тілін оқып, қысқа мерзімде үйренгенімді сынап көрмекке IELTS емтиханын тапсыруға жазылдым. Ойымда – оқуға тапсырмас бұрын тәуекел ету не тәжірибе жинау ғана еді. Бірақ, жолым жеңіл болды, алғашқы талпынысымда-ақ «Болашақпен» шетелде оқуға қажетті баллды жинай алдым...».

Нәзира Байырбек бес баланың анасы. Бір қолымен бесікті, екінші қолымен қалам тербеп жүрген осындай талантты шәкіртімнің барын мақтан етемін!

«Депрессияданарылғың келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Өз бағаңды арттырғың келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

У а й ы м - қ а й ғ ы н ы ұмытқың келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Бақытты болғың келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Жетістікке жеткің келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Бай болғың келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Арманға жеткің келе ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Қартайғың келмей ме - жаңа бір нәрсе үйрен!

Барлық мәселемнің «кілті» оқып, үйренуде ме деп қалдым. Өнер үйрену, өзіңді дамыту ойыңды жаңартады. Ойың жаңарса, өмірің жаңарады. Бұрыннан ішінде шер болып қатқан, үмітіңнен үзілген армандарыңа жан бітіп, ол сені қанаттандырады. Өз басым оқудың, үйренудің рахатын ешқандай мансапқа алмастыра алмайды екем».

Бұл – Нәзіраның ойы. Жастарға қарата айтылған сияқты. Әрине, ұғар құлақ болса...

Бекжігіт СЕРДӘЛІ.

«Барлық мәселенің «кілті» оқып, үйренуде ме деп қалдым. Өнер үйрену, өзіңді дамыту ойыңды жаңартады. Ойың жаңарса, өмірің жаңарады. Бұрыннан ішінде шер болып қатқан, үмітіңнен үзілген армандарыңа жан бітіп, ол сені қанаттандырады. Өз басым оқудың, үйренудің рахатын ешқандай мансапқа алмастыра алмайды екем».

Ясауи университеті

УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ ҮНІ

Газет 1995 жылдан шыға бастады

Меншік иесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Редактор м.а.: Эльмира АРТЫҚБАЕВА

Ақпарат орталығы:

Бейсен Тельман
telabdi@mail.ru

Тілшілер:

Эльмира АРТЫҚБАЕВА
elmira_artykbaeva@mail.ru

Сүлеймен ДОҒАН
dgn_s8@hotmail.com

Дизайнер:
Мұрат ШАХАНБАЕВ

Фото маманы: Нақып Шынтеміров

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Редакцияға жолданған хаттар 1,5 машинкалық беттен аспауы тиіс. Автордың пікірі, мақалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. Кейбір суреттер интернеттен алынды

Газетті есепке қою туралы

№11180-Г куәлікті 2010 жылы 4 қазанда Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі берген.

2019 жылдың қаңтарынан бастап «Ясауи университеті» газеті электрондық және интернет форматында шығарыла бастады.

Редакция мекен-жайы: 161200, ОҚО, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов № 29, бас оқу ғимараты 601-кабинет. Байланыс телефоны: 8 /72533/ 6-38-13, ішкі (1020) Эл.пошта: a.yassau@mail.ru